

שבת פרשת ראה, ל' אב, תשע"ו 3.9.16, גיליון מס' 6

סְתוּ יְהוּדִי / אברהם חלפי

סְתוּ יְהוּדִי בְּאֶרֶץ אֲבוֹתֵי / שׁוֹלַח בִּי / רְמוֹזֵי אֱלֹל. // כָּבֵד מִשְׁתַּגְּעוֹת בִּי קֶצֶת /
הַצִּיפִּים הַקְטַנְטָנוֹת / שׁוֹרְקוֹת הָעֶצֶב / שֶׁל יוֹם־הַכְּפוּרִים. // אֲזִי יִתְקַע בְּשׁוֹפְרוֹת
לִפְתָּח שַׁעְרֵי שָׁמַיִם. / וּפָנִים יְהוּדִיּוֹת מִן הַגּוֹלָה / בְּאֶפְרַיִם נוֹגָה / יִרְחֲפוּ לִפְנֵי כֶּסֶא
אֲדוֹן־עוֹלָם. // וּבִקְשׁוֹת וְתַחֲנוּגִים וְנִיצוּצוֹת הַרְבֵּה / בְּעֶמֶק עֵינֶיהָ.

שלום קהילה יקרה,
בפתחו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, ביקשנו מ**משה פישמן** לספר את סיפורו המיוחד על בחירתו בחיים של תורה ומצוות.
לביאה ומוטי כהן משתפים אותנו בסיפורם מעורר ההשראה שהוביל אותם לתעל את האבל והעצב לפרויקט גדול של חסד – **פרויקט אור-איתן**.
צינה טבול קושרת את הצורך בתיקון גם לחפצים שברשותנו, במדור "נאה מקיים".
במדור "בית אבי" מביאה **רותי נעמן** את סיפורם הצינוני של הוריה, מטריפולי שבלוב ועד מושב חצב שבשפלה.
ובמדור "נוסטלגיה" מזכירה לנו **מרגלית דיטור** שפעם הייתה פה גם מכבסה.
הנה הסתייגו לו החופש, ושנת לימודים חדשה מתחילה. נציגים חביבים מבתי הספר השונים נאותו לענות לנו על כמה שאלות בכדי שנכיר במעט את בית ספרם. **הרב ורדי** מציג למורים ולהורים דרך יצירתית להביא לידי ביטוי את הסקרנות הטבעית של הילדים בפינתו "נקודה למחשבה".
המדור "חוק הדתיים השלובים" מציג הפעם את משפחות **הרשברג וארבל**.
ועוד בגיליון מדור חדש לביקורת תרבות, מדור חדש לבני עקיבא ועוד.
אנו מאחלים לכל התלמידים היקרים שתהיה לכם שנת לימודים מוצלחת, פוריה ומעצימה.

שבת שלום,
צוות העלון: **הרב מרדכי ורדי**, **אביבית אהרונוף**, **רחלי אבלמן**, **איילת שטרן**, **צחי כהן**, **יעקב דרורי-רנבאום** (עריכת לשון) ו**נעמה דיטור**

שילוב כיתה א'

קהילת ראש צורים מברכת את ילדיה העולים בשעה טובה לכיתה א',
קבלו את שבט נבטים בעוד כמה שנים...

אורי קינן,	הדס זעפרני,	מעין שרעבי,
אורי ששון,	הילי עזרן,	מתן ריבלין כהן,
אוריה לוי,	הלל פרלמוטר,	נטע טהורי,
אחינועם רוזנצויג,	הללי אהרונוף,	נתיב שכטר,
איתמר כהן,	הללי ושדי,	עינה טבול,
איתמר שוורץ,	חן רואש,	עמית גוטליב,
איתן ביינהורן,	יואב גרינוולד,	קינן זליגר,
איתן קייפי,	יאיר גאדן,	ראשית רון,
אלה מישור,	יהודה יסלזון,	רוני קרמר,
אלה קסנר,	יהלי ברנשטיין,	רועי דיטור,
דביר דיטור,	יובל מאך,	תהילה בראון,
הדר שטרן,	יוחאי טבול,	תמר לנגר.

פזם כיתה ב'...

קהילת ראש צורים מברכת גם את התיכונים החדשים ומאחלת להם הצלחה רבה במסגרות
הלימוד החדשות...

אורי ארבל,	אפרת שוסהיים,	מעין אילון,	שקד לוי.
איתי לוריא,	הדס מור,	מתן סלע,	
אסף גייסון,	יאיר סבו,	צחי יסלזון,	

- ❖ מזל טוב ליהונתן שוימר ולהורים אוהד והדס לכבוד בר המצווה.
- ❖ ברכות לתמי קלמן עם אירועי אלמוג וטל.
- ❖ ברכות למעין קלמן עם גיוסה לצה"ל.
- ❖ ברכות השבות למסיימות שנתיים בשירות לאומי תמה רענן ונעמי פרוינד.
- ❖ ברכות לשמעון וייס, לדינה ולילדים עם סיום קורס הקצינים!
- ❖ ברוכים הבאים יעל ומאיר שמשוני, אשר יגורו מתחת למשפחת שבות.
- ❖ ברוכים השבים אילון ושרון רוזנבלוט.

חזרה ללימודים.

כאשר רשמתי את הילדים לביה"ס ראשית, השיקול העיקרי שלי היה שזה הכי רחוק מכפי שבית ספר אמור להיראות. בחוויה שלי בית הספר המסורתי הוא חונק יצירתיות, מדכא סקרנות, וכופה תהליכים לימודיים שהתלמיד עתיד לנטוש ברגע שרק יוכל. אנחנו שולחים את הילדים לבית הספר אבל צריכים לעמוד על המשמר ולהשגיח שהם לא מאבדים את הסקרנות הטבעית ואת הצימאון להבין שיש להם בגן. כל השכלולים הדידקטיים וכל הדיבורים על למידה משמעותית וכן הלאה, מוכיחים שאכן המערכת מבינה שצריכים משהו אחר. בייחוד בעת הזו שבה הילד או הנער יכולים באופן עצמאי להגיע אל מחוזות תוכן שיעניינו אותם, וגוברת הסכנה שאת הסקרנות יישמרו לאחר הצהריים מול המסך ואת המשמעת [המעטה שעוד נותרה בדור הזה] – ינדבו למסגרת של בית הספר.

אחד הפתרונות שאני מכיר הוא הפנייה אל היצירה. כאשר תלמידה או תלמיד עוסקים ביצירה קורה דבר מעניין שהוא היפוך התפקידים בין מורה לתלמיד. המורה לוקח אל עצמו תפקיד לברר עם הצעיר מה הוא רוצה להביע. מה הוא בוחר לצייר, לפסל, לצלם, לכתוב... המורה הופך ממאגר ידע הזורם אל עבר התלמיד בשיטפון או בקילוחים דקים, למשאבה של רגשות, מחשבות ודמיונות של הצעיר. ההיפוך הזה יוצר אמון שקשה לייצר בקופסת הגפרורים של הכיתה הפרונטאלית. אם זה לא קורה בבית הספר זה יכול לקרות בבית. לייצר עבור הילדים שלנו מצבי היפוך שבין מבוגר לילד – כאשר המבוגר הוא המקשיב, הוא הסקרן להבין את מה שהצעיר יכול להביא. וכל הקשבה היא משאבה. במובן הזה אפשר לייצר אמרה כפרפרזה לפתגם הידוע:

יותר משהעגל רוצה לינוק הוא רוצה להעניק.

משה פישמן

מערכות אוקראינה לירושלים

רק כשעליתי ארצה בגיל שש. הבילויים המשותפים שלנו היו בעיקר בספורט ימי: מפרשיות, סקי מים, גלישת רוח, אופנוע ים וכו'. היינו משכימים קום בשבת ובשעה שבע בבוקר כבר היינו בים עם סירת המנוע כדי להספיק לעשות סקי לפני שתבוא הרוח ותקלקל את פני המים החלקים.

שבת הייתה זמן בילוי נטו ולא היה לה שום הקשר אחר. אני תוהה כיום אם ישנם אנשים דתיים שמסוגלים להבין באמת את משמעות המושג מהגמרא "תינוק שנשבה" או "מי שלא יודע עיקר שבת". מי שגדל עם זה לא יוכל להבין איך זה באמת להיות לגמרי בלי שבת ובוודאי בלי נוכחות כלשהי של "אלוהים" בחיים שלך.

נולדתי באוקראינה כבן זקונים להורי ואח קטן לאחי הגדול, ועלינו לישראל בשנת 1973 כשהייתי בגיל שש. למרות שהורי באים במקור ממשפחות יהודיות של פעם, המלחמה והמכבש הקומוניסטי עשו את שלהם ובבית שלנו לא נשאר זכר לכל דבר שקשור ליהדות – לא חגים, לא שבת ולא כשרות. אמנם גדלתי עם תודעה ברורה שאני יהודי, אבל מבחינתי ההקשר היה לאומי בלבד. כנער ביליתי שעות רבות עם אחי הגדול שהיה תוצר של החינוך הסובייטי אשר שלל כל זיקה לדת כלשהי. עד כדי כך הייתה ההתנגדות של המשטר חזקה שכשנולדתי לא היה מוהל שהסכים לעשות לי ברית מילה מפחד השלטונות ואת ברית המילה זכיתי לעשות

יכולנו לאכול מה שרוצים, מתי שרוצים ולעשות מה שרוצים עם מי שרוצים. לכאורה, חירות מוחלטת. היה באחי הגדול צד נוסף של חיפוש, שהשפיע מאוד גם עלי. בגיל 14 בערך כבר ניסיתי בעקבותיו מדיטציה טרנסצנדנטאלית ועם השנים השתתפתי בסדנאות מודעות שונות: ריברסינג, Joy Spring, I am וכו'. כך גדלתי, בגרתי, סיימתי צבא והתחתנתי והייתי לאיש הייטק מוכשר ומצליח.

במסגרת העבודה פגשתי באיש ירושלמי בשם מאיר, שנתן תמיכה למוצר שהייתי אחראי עליו. מכיוון שצורת החשיבה שלי מצאה חן בעיניו הוא הזמין אותי לביתו לשוחח וכך התחיל פרק חדש בחיי.

בילינו שעות בשיחות פילוסופיות על העולם, על היהדות ועם ישראל. לראשונה בחיי התגלה לי המושג "עם ישראלי" – לא במובן הלאומי אלא במובן של סגולת ישראל. הקשר זה לא היה קיים כלל בתודעה שלי. כמו כן גיליתי שיש בעם ישראל חכמה עתיקה ועמוקה. בשלב זה הכול נשאר עדיין ברובד פילוסופי וחוכמה נטו. במקביל, נישואי הראשונים נקלעו למשבר וניסינו במשך כשנה לשקמם.

בהקשר זה ישנו קוריוז מעניין. בשיחות שלי עם מאיר גיליתי שיש חשיבות למזוזה בבית וכיוון שבבית שלנו לא הייתה כלל מזוזה הבאתי ממנו מזוזה להתקין בפתח הדירה. היה זה ביום חמישי בלילה שהתקנתי את המזוזה החדשה וביום שישי בבוקר החלטנו סופית שאנחנו מתגרשים. כנראה שבמקרה שלנו "שלוש בית" היה לפרק את החבילה... בחורה שנפגשתי אתה הציעה לי לבוא להרצאה בתל אביב בנושא קבלה. בסופו של דבר הגעתי להרצאה ונשארתי גם להרצאות הבאות והתחברתי למורה ולחבורתו ברעננה. בחבורה הוא לימד יהדות באופן רוחני מתוך מבט של פנימיות התורה. כך נשאבתי כולי ללימודי יהדות, אמנם רק ברובד רוחני אבל עם עולם פנימי חדש ומרתק. גיליתי שיש עולמות רוחניים שלא הייתי חשוף אליהם וזה פתח לי את ההקשבה לרבדים דקים יותר של המציאות. פתאום גיליתי שיש אמת וזו הייתה חוויה קיומית ומוחשית ונוכחת לגמרי מבחינתי. קשה לנסח את זה במילים אבל זו חוויה משותפת של הרבה חוזרים בתשובה. פתאום יש בהירות של מה זה העולם הזה ומה מעבר לו. שיש בורא שנוכח ומנהל את כל המציאות. בדיעבד, נראה לי שזו התשתית לכל מה שנבנה אחר כך. איני זוכר מה היה

קודם, אבל בשלב מסוים הזמינו אותי בחבורת רעננה להצטרף לחבורה אחרת שלמדה מבוא ל"תלמוד עשר הספירות" של בעל הסולם. כל זה כשאני עדיין חילוני לגמרי ואין לי שום זיקה לשמירת מצוות. בשלב זה עדיין לא הבנתי איך יהודים יכולים לשמור כל כך הרבה מצוות – זה נראה לי לא אנושי ובלתי אפשרי. זכור לי היטב שיעור אחד שבו תיאר הרב את מדרגות נפש, רוח, נשמה חיה ויחידה והסביר שכדי לעלות מדרגה לדרגה הבסיס הוא שמירת תרי"ג מצוות. שאלתי אותו 'אבל איך אתה מדבר אתי על מדרגות רוח ונשמה כאשר אני לא שומר אפילו מצוות?' הוא ענה לי שהתנועה אינה חייבת להיות רק מלמטה למעלה אלא ישנו מצב שבו מתעוררת עזרה מלמעלה שמעלה את האדם, במקביל לעבודתו מלמטה. מבחינתי, זה היה כמו ברק שהיכה בי ולראשונה בחיי היה לי ברור ששמירת מצוות אפשרית. קשה להסביר למה דווקא דו השיח הזה פתח לי את התובנה אבל מעשה שהיה כך היה. במקביל מאיר הזמין אותי ללימוד בחבורה של קבלת הרמח"ל ורבי נחמן בלילות חמישי בירושלים. מאיר היה בשלן מעולה והייתה לו יכולת נדירה לעורר להתבוננות והשילוב הזה יצר חבורת לימוד מיוחדת. החבורה הזאת ליוותה אותי במשך עשור כמעט. בתקופה הזאת החלה להיבנות בתוכי קומת האמונה בעיקר מעיון בספרי הרמח"ל. במסגרת הלימודים השונים נחשפתי לממד הטהרה וכך התחלתי ליטול ידיים והרגשתי בחוש ממש את האפקט של הנטילה.

כך צפו ועלו נושאים שונים מעולם היהדות והחלו להתממש אט אט בעולם העשייה. זכורה לי פעם שישנתי בירושלים אצל חבר מהחבורה של רעננה והוא לימד אותי להניח תפילין ולקרוא קריאת שמע. לאחר מספר ימים שאלתי אותו מה עוד צריך לקרוא והוא אמר לי שבבוקר מתפללים בסידור תפילת שחרית. היה לי סידור ספרדי ובדקתי מה כוללת תפילת שחרית. היו אלה 130 עמודים!!! אמרתי לעצמי – מה? כל זה, כל בוקר?! בשלב מסוים החלטתי שאני רוצה לשמור שבת. לא היה לי מושג בהלכות שבת ובשבת הראשונה שהחלטתי לשמור ידעתי רק שאסור להדליק אש. אז בישלתי לי מראש תפוחי אדמה וכל השבת אכלתי תפוחי אדמה קרים עם שמנת. כדי שתהיה אווירה נעימה השארתי כל השבת את תחנת קול המוסיקה, ברקע, בווליום נמוך... כך שמרתי שבת אחת (או שתיים) ואז השתתפתי בשבת

בירושלים של חבורת רעננה ושם לראשונה נחשפתי לשבת ולתפילות השבת. החזן היה מבני החבורה והתפלל תפילת קרליבך מדהימה כל השבת. במוצאי אותה שבת החלטתי להישאר עם הכיפה על הראש ונסעתי לביקור אצל הורי באשדוד. כשנכנסתי בדלת עם הכיפה הם לא ידעו אם לצחוק או לבכות כי זאת הייתה הפתעה גמורה מבחינתם והם לא ידעו כיצד להגיב. בשנים הראשונות היה להם קשה עם זה אבל עם הזמן הם גילו דרך ההקפדה שלי בכיבוד הורים שיש בזה יתרונות משמעותיים עבורם. באמצע אותו השבוע קיבלתי פתאום טלפון מדודתי מבני ברק: שלום מויש'לה, מדברת שיינדל, הדודה שלך מבני ברק. שתיקה... פתחתי וגיליתי לה שהחלטתי לחזור בתשובה. אז היא נפתחה וסיפרה שבילילה היא חלמה על אמה (סבתה) שדרשה ממנה שתיצור קשר ביני ובין הבנים שלה שכולם שומרי מצוות. למחרת נסעתי לאמי והיא סיפרה שגם היא חלמה באותו לילה על אמה בחלום שדרשה ממנה להיות יותר בקשר עם דודתי מבני ברק! חוויות כגון אלו וכן מפגש עם אנשים עם "ראייה פנימית" הנכוחו לי באופן ברור את קיומם של עולמות רוחניים ועליונים מעבר למה שאנחנו חווים בעיני הבשר שלנו. החוויה הקיומית הזו הייתה הגשר בין הלימוד התיאורטי של חוכמת הנסתר לבין היישום בעולם העשייה של ענייני היהדות. בפרק זה של חיי הייתה לי סייעתא דשמיא מדהימה שחשתי בה בבירור, בן דודתי מקרני שומרון הכיר לי רב חבר שלו, הרב שלמה לוי מראשל"צ וכך התחלתי ללמוד עצמאית בכולל שלו חצי יום הלכה וגמרא. חבר הפגיש אותי עם חבר ונוצרו חיבורים מדהימים בין השאר עם הרב מנחם מקובר, אבינועם מימון, דרור מעיין וארז לבנון הי"ד מבית עין. מי שלא היה בקבלת שבת בבת עין בשנותיה הראשונות לא יודע מה זו קבלת שבת... שנים לקח לי להיגמל

ולהצליח לשרוד בבית כנסת רגיל. זו הייתה תקופה קסומה, הייתי ישן שלוש שעות בלילה. בערבים למדתי עד לפנות בוקר, קם בארבע, טובל במקווה ומתפלל במניין מרוקאי מוקדם. לומד בכולל חצי יום, עובד משרה מלאה ובערב שוב לומד. חיי היו חיים של בעירה גדולה ואם לא המקווה הייתי בוודאי נשרף... בתקופה זו גם הפסקתי לאכול בשר, לא מסיבה אידאולוגית, פשוט מתחושה פנימית. אולי כתיקון לכל המאכלות האסורים שאכלתי בעבר. בליל סדר אחד אצל בן דודי, פתאום הרגשתי שאני מתגרה מריח העוף ואז הבנתי שהפרק הזה הסתיים ואני צריך לחזור ולאכול בשר. כשנתיים לאחר החזרה בתשובה פגשתי את לימור ולאחר היכרות ארוכה של ארבעה חודשים התחתנו ועברנו לגור בירושלים. עם הזמן הרגשתי שהאורות הגדולים של הקבלה צריכים להיבנות על בסיס מוצק של לימודי הלכה וגמרא. כך עבר מרכז הלימוד שלי מלימודי פנימיות התורה לפשט והלכה בחברותא שייסדנו בקטמון. אמנם ההארה הגדולה שחוויתי בתהליך ההתקרבות הראשוני מאירה כיום מרחוק, אבל הרושם שלה עדיין חי בקרבי ומאפשר לעשייה היומיומית להיות מתוך מקום פנימי ועמוק. תהליך התשובה הוא תהליך מתמשך שאני חווה בו עליות ומורדות. הייתה תקופה של ציניות והסתכלות יותר מרוחקת על התפילה והמצוות. לימור שזיהתה את הקושי דחפה אותי לנסוע לאומן ובזכות עבודה פנימית בראש השנה אצל רבי נחמן זכיתי שוב לפתיחת הלב וחזרה לתמימות שנייה. אסיים בברכה של הנשר הגדול בסיפור של ר' נחמן: "שובו אל האוצרות שלכם", תקשיבו לקול הפנימי שלכם, תשתדלו להיות בתנועה. עדיף לטעות מאשר להיות ישן. תתייעצו עם בני הזוג שלכם, הם תמיד ידעו להאיר לכם היכן אתם תקועים וצריכים לשפר.

לאפי ציון ולכל המשפחה,

משתתפים בצערך במות אחיך

יוסף ציון ז"ל

המקום ינחם אותך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

בית ראש צורים

מעל המצופה ואורי שוחרר כעבור שבועיים וחצי עם לב תקין. עם שובנו לארץ חלה התדרדרות מהירה

שמואל אורי ז"ל

במצבו והוא אושפז במצב קשה בטיפול נמרץ כשהוא סובל מזיהום קשה. בגיל שבעה חודשים, בערב יום ירושלים שנת תשס"ד, נפטר בנו השני, שמואל אורי.

בין מועדי האזכרות של

שניהם מפרידים חצי שנה ויומיים בדיוק. כשחשבנו על האזכרות של שניהם הבנו שאמנם תינוק הוא המון בשביל הוריו. עולם ומלואו. אך לסובבים אזכרה פעמיים בשנה עלולה להיות טרחה גדולה. במקביל במהלך השנים בהן התמודדנו עם אישפוזים, ניתוחים, ילד נוסף בבית ועוד, נעזרנו בהמון אנשים טובים. שתמכו, בישלו, שמרו על צור התינוק בשטח ביה"ח כדי שיוכל לינוק, הסיעו אותנו כשנזקקנו לכך, לקחו לנו את האוטו למוסך, פינקו אותנו וגם עזרו במימון הניתוח. ואז הבנו שאת כל אותם כוחות שיצאו בשעות קושי וחשיכה אפשר למשוך גם אל שעות של אור. ואם נגייס את כל הכוחות שסבבו אותנו יהיה לנו כוח גדול. כמו כן זיהינו שכאשר הגענו למקומות רפואיים שנראו טוב, שהיו נעימים למראה, נתנו אמון גדול יותר ביכולת של הצוות לעשות את העבודה, להצליח. ולהיפך, צוות שעבד במקום שנראה טוב הרגיש שיש לו את הכוח והמוטיבציה להצליח.

ומתוך כך יצרנו את **פרויקט "אור-איתן"**.

זהו פרויקט התנדבות פעמיים בשנה, בסמוך למועדי האזכרות. לפרויקט קראנו בשם **"אור איתן"**, המנציח את

שמותיהם, אך יותר מכך מרמז על כך שלכל אחד מאתנו כוחות היוצאים לפועל בעת עזרה לחבר, בעת התגייסות למצוקה של אחר, אך אם נאחד את כל הכוחות של כולנו, גם בעתות שגרה, אז כל אחד יהיה

"ובאחת פתחנו פינו ואמרנו: יהי אור."

המתים ואני יחדיו דיברנו. והחיים עמנו היום.

הציבור כולו היה שליח ציבור.

מי שהשתיקנו ונתן בנו אלם

עתה השיב בנו את הדיבור"

(רבקה מרים)

לפני למעלה מ-15 שנה, עם תחילתה של האינטיפאדה השנייה, נולד בנו הבכור, **איתן**. לאחר הלידה הוא אובחן כסובל ממום לבבי במבנה המסתם המיטראלי,

וטופל במשך כשבועיים **איתן ז"ל**

בבית החולים על מנת לייצבו. במהלך שנתו הראשונה, תפקדנו כהורים צעירים ומאושרים ולחלוטין לא מודאגים, ובמקביל היינו במעקב אצל קרדיולוג והמתנה לניתוח שאמור היה להתבצע כאשר הלב יגיע לגודל סביר. כשהגיע איתן לגיל שנה טסנו לצרפת לניתוח לשיפוץ המסתם (תוך ידיעה שייתכן ונאלץ להשתיל מסתם) הניתוח הצליח אך בימים שלאחר מכן חלה הדרדרות משמעותית במצבו ולאחר כחודש הוא נכנס לניתוח חירום ממנו לא התעורר. הוא נפטר בכ"ה בחשוון תשס"ב בגיל שנה וחודש.

כשנתיים לאחר מכן נולדו לנו תאומים ב"משקל קל": הראשון **שמואל אורי** (1.9 ק"ג) והשני הוא צור, שייבדל לחיים טובים (1.7 ק"ג, מי היה מאמין).

עוד בהיריון ידענו שאורי סובל ממום דומה לאיתן אך כיוון שמדובר באזור שאיננו פעיל בזמן ההיריון אין אפשרות לדעת כיצד יתפקד הלב לאחר הלידה אז התפללנו וקיווינו לטוב. את חייהם הם התחילו בפגייה ולאחר שהשתחררו והיו זמן מסוים בבית, אושפז אורי בשנית בעקבות מצבו על מנת להזינו ולהביאו למשקל מינימלי לניתוח.

בגיל חמישה חודשים טסנו לצרפת ושם הוא נותח בידי רופא נוסף, יהודי נפלא ומוכשר. הניתוח הצליח

היינו בבתי אבות, בבתי חולים לחולי נפש, במועדוניות ילדים, במרכזי הורים ובמרכזי צעירים, בהוסטלים שונים, במרכז גמילה ועוד ועוד.

בפעם הזו (ה'20 במספר) הפרויקט יערך בהוסטל לנערים "משעול הדקל" בשכונת רמות בירושלים, הנותן בית ומענה לנערים שמסיבות שונות הוצאו מביתם. בפרויקט זה חברנו לביה"ס 'קשת' שפנו אלינו והביעו רצון להשתתף במימון הפרויקט.

"אור איתן", 20 פעם עד עכשיו, ובעז"ה ובעזרתכם עד 120 ויותר...

אור קטן אבל יחד נהיה אור איתן. לכל מקום אליו אנו מגיעים צרכים שונים לפיהן אנו בונים את הפרויקט. אבל הבסיס זהה. מטרתנו לשפר את התנאים הפיזיים במקום. החל מבעיות תחזוקה כמו ידית שבורה, דרך צבע, ציור, גינון ועד מענה לצרכים וחלומות קטנים וגדולים וכד'. אנחנו מגיעים לערב/בוקר אחד ועושים למקום "over all". אנחנו דואגים לכוח אדם רב (120-50 איש בכל פעם, כן ירבו), לחומרים ולציוד הקבוע (רולרים ומברשות, כלי עבודה ועוד ועוד).

ואתם? רק צריכים לבוא ולעבוד...

אין צורך בכישרון, גם לא בידע מוקדם. כל שנדרש הוא מבוגרים(!) עם בגדי עבודה ונכונות להשתלב, לעבוד איפה ואיך שצריך, כולל בניקיונות בסוף הפרויקט ולשנות במעט את עולמו של האחר הזקוק לכך. וכשעושים את השינוי, גם למקום יש עניין לשמור על כך, להתקדם ולעשות את מה שהם טובים בו.

רותי נעמן

בהצגות אלו. כמו כן נפתח בית ספר יהודי 'התקווה', ומועדון ספורט שנקרא 'מכבי' – אבי היה שחיין מצטיין, השתתף בתחרויות וזכה בגביעים רבים. בתחרות צליחת הנמל בהשתתפות 28 מתחרים ערבים, נוצרים ויהודים, אבי הגיע במקום הראשון, והוענק לו גביע וסיכת זהב עם יהלום מידי של יורש העצר האיטלקי. בשנת 1935 השתתף ב'מכביה השנייה' בארץ ישראל. אבי עלה ארצה בשנת 1949 עם האנייה האחרונה שיצאה מלוב. תפקידו היה להגן על היהודים שנשארו בלוב, מפני הפורעים הערביים.

אבא – חיים מגנני – היה רביעי מבין 5 ילדים, 2 בנים ו-3 בנות. התייתם מאביו בגיל צעיר. עסק בצורפות ועול פרנסת המשפחה הוטל עליו. בארץ, כלי הצורפות נותרו מיותרים. מעולם לא נעשה שימוש בהם.

נושא השואה לא דילג על משפחתנו: אח של אבי שהיה נשוי + 3 בנות קטנות התאלמן מאשתו לאחר שהגרמנים הפגזו אירוע חתונה יהודית, אשתו נהרגה יחד עם אנשים נוספים. כמו כן אחות של אבי הייתה

כאשר נתבקשנו לכתוב, היה ברור לי שכבוד הרב משה נעמן – אבא של דוד, קודם. אך דוד ויתר הפעם. כך יצא שאכתוב על בית הורי – שניהם ביחד כמקשה אחת. כל אחד מהם הוא עולם ומלואו. שבנו את אישיותי. ואני מילאתי את עולמם כבתם היחידה. הורי **חיים ומרסקה מגנני** – ילידי העיר טריפולי שבלוב. יהודי טריפולי גדלו על ברכי התנועה הציונית מתחילת המאה. תחילה למדו בבית ספר איטלקי ואליאנס הצרפתי. 1931, ההסתדרות הציונית הכתה שורש בטריפולי והקימה את ארגון 'בן יהודה' – שתפקידו הרשמי לרכז סביבו את הנוער ללמדם עברית, שירי מולדת וציונות. תרומתם הייתה רבת ערך לחיים התרבותיים והלאומיים של יהודי לוב. הזיקה הציונית ואהבת הארץ עודדו את הנוער לקרוא עיתונים בעברית וללמוד על ישראל. והסיסמא הייתה 'עברי דבר עברית'. כחלק מפעילותם, החלו לביים הצגות בעברית מול קהל יהודי שמילאו את תיאטרון אלהמברה בטריפולי: "יעקב ועשו", "יוסף ואחיו", "יהודית והולופרנס", 'אסתר ואחשוורוש' – אבי שיחק

נשואה לבן משפחת סוחרי טקסטיל שסחרו רבות בצרפת. בהיות 2 גיסייה בפריז נשלחו למחנות ולא חזרו, וכשהגיעה הבשורה האח נפטר מרוב צער על אחיו, וכך נותרה אשתו ללא ילדים, וללא ייבום. אבי הגיע למושב חצב, שיושב על ידי עולי מדינות אירופה וצפון אפריקה. גר יחד עם אמו ואחותו ואחיו שהתחתן בשנית, ונולדו לו 12 ילדים. בן אחד נפל בצבא בהתהפך זחל"ם ברמת הגולן בשנת 1970.

אמי – מרסקה – התייתמה מאמה בהיותה בת שנתיים, וגדלה אצל דודה וסבתה. למדה ב'התקווה' עברית ותפירה, ועסקה לפרנסתה בתפירה. הייתה תופרת מקצועית אקסקלוסיבית מהעילית של טריפולי. הלבשה דורות מן החיתול ועד לנדוניה. השתתפה במועדון ה'בן יהודה' וגדלה על ברכי השירה העברית והכמיהה לארץ. אמי הגיעה למעברת תלפיות בירושלים בהיותה משכילה אינטליגנטית, דוברת וקוראת עברית ואיטלקית, וקיבלה תפקיד מטעם הסוכנות היהודית ללמד עברית במושבים בפרוזדור ירושלים. יד הגורל השיבה רעים אוהבים, באיחור של 20 שנה. אמי נאלצה לוותר על ירושלים לטובת הקמת משפחה. בגיל 40 נישא הורי במושב חצב. אהבה גדולה שררה ביניהם, וכבוד הדדי, הם היו דוגמא למופת. כך נולדתי, בת יחידה לזוג הורים, דודה ערירית וסבתא. כלומר 3 אמהות ואבא אחד. ובתור שכזו – היהלום שבכתר – יקרה מפז. השכנים אומרים: ... מפונקת.

בן העדן הזה גדלתי מוקפת אהבה מכל מקום. בת יחידה למשפחה ספרדייה? כאשר בכל בית הסתובבו עשרות ילדים – הייתי הבת של כל המושב. כולם דאגו לי.

הורי היו אנשים חמים ולבביים מאוד, בעלי שמחת חיים, אוהבי אדם ומכנסי אורחים. ביתנו היה פתוח לכל עוברי האורח שמכרו את מכולתם, ותמיד מצאו בית פתוח לארוחה חמה, למיטה ללינת לילה, לאוזן קשבת, לעזרה, לצדקה ולמעשי חסד. כאשר היה צורך בבית כנסת שכונתי, אבי עמד על כך שבית הכנסת ייבנה בחצרו, חרף התנגדות השכנים. אבי היה החזן, שליח הציבור, ושירת בקודש בשמחה רבה ובאמונה תמימה, איש צדיק היה. מחלון חדרי הייתי מתעוררת לקולות התפילה בשבתות וחגים. בשמחת תורה, אבי היה רוקד עם 5-6 ילדים תלויים לו על הכתפיים, על הידיים מלפנים ומאחור, ואחד עומד על כתפיו. מי שלא ראה שמחת תורה כזו, לא יודע על מה אני

מדברת. בערבי שבת חברותי היו מצטרפות אלינו לזמירות שבת. השכם בבוקרו של שבת הייתי מתעוררת לקול נעים זמירות ישראל של אבא בניגון מיוחד, כאשר אמא מלווה את אבא בדקלום כל פסוק והוא עונה לה בניגון. אוי אני כה מתגעגעת... לקולות מן העבר.

לפרנסת המשפחה גידלנו עופות, פרות, עגלים וחמור – שהיו גם חברי הטובים ביותר, עגלים נולדו על ברכי – ואבי עבד בבניין ב'סולל בונה'. אמי ואני עבדנו במשק. העבודה הייתה רבה וקשה. להאכיל את העופות, לחלוב את הפרות ביד, לקצור ירק, להוביל 4 כדי חלב למחלבה על האופניים שלי – אבא המציא פטנט לאופני – לנקות הזבל ועוד עבודה רבה מסביב. וכל זה נשאתי על כתפי ה'מפונקות' משחר ילדותי, דבר שחישל אותי ולימד אותי חכמת חיים. והישרדות. ולא לפחד מעבודה קשה. ובעיקר – לא להתייאש. כמו כן הצטרפתי רבות לאבי בעבודותיו. הוא היה איש מוכשר מאוד, למדתי ממנו יצירתיות רבה, התמודדות עם מצבים שונים בסבלנות, יחס ורגישות לבעלי חיים, הכרת הטוב והסתפקות במועט. גדלתי בצלו של אדם גדול, פשוט וצנוע, שרוח הבריות ורוח המקום נוחה הימנו.

בניחוח אשכנזי: בכל יום בשוב אבא מן העבודה בשעה 17.00 הייתה לנו ארוחה משפחתית של בין ערביים הכוללת: בקבוק בירה, דג מלוח – אנשובי עם לימון ועגבנייה – ומלפפון חמוץ וכעכים מאפי ידיה של אמא. זו הייתה "ארוחת ארבע" שלנו בשעה חמש. בכל יום שישי אחר הצהריים, הרדיו בביתנו השמיע את גדולי החזנים האשכנזיים של אותם הימים. אבא אהב מאוד לשמוע ברדיו 'חזנות אשכנזית'. לכל התוהים מניין לי אהבה לחזנות אשכנזית, הנה התשובה. מאמי ספגתי את כל שירי המולדת הישנים והאהובים, "למולדתי הבאת אותי בים גלים וקצף, אשק תרנייך אונייתי, לא אשכחך לנצח..." "רד הלילה", "אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה..." ועוד. את האהבה לרקוד. את אומנות התפירה. את אהבת האדם, ורגישות לכל דבר, ראיית הטוב, וכבוד הבריות ושמחת החיים. ספר תהילים לא מש ממנה יומם ולילה. כמו כן קראה ספרות עברית. ביתנו היה עמוד התווך המשפחתי המורחב. כולם התארחו בביתנו ויצאו בשלל רב מהמשק החקלאי. בזכות עברם ההיסטורי, הורי היו אנשים מפורסמים. בקרב קהילת יהודי טריפולי, היו 'סלבריטאים'. ימי

נפטר בגיל 62 בייסורים מסרטן במעי הגס. מרגע שהתגלה, תוך חודש נגמר, בטרם הספקנו להבין מה קורה. בערב פסח השיב נשמתו לבורא. 6 חודשים טרם נישואי. כאב שמלווה אותי כל חיי. דוד הינו בן הרב של מושב חצב, והיו בינינו קשרי שכנות בין המשפחות. ב"ה זכיתי להקים משפחה, וילדי מזכירים לי את הורי וקרויים על שמם. **ווד** קרויה על שם הדודה רוזה – המוזכרת לעיל – אחות של אבא. **חיים** – על שם אבי, חיים מגנני. **משה משיח** – על שם חמי, הרב משה נעמן. **יהודה** – על שם בעלה של דודה רוזה. **שירה**. **אשרת רחל** – על שם אמי, מרסקה ועל שם חמותי, רחל. **נעה**. אני מודה לקב"ה על כל הטוב שזכיתי לו, ומודה לכם על הזכות להעלות את זכרונותי על הכתב.

ההולדת שלי היו 'שם דבר' – סיבה למסיבה, אירוע גדול בכל קנה מידה, ארגזי שתייה ושפע מצרכים מילאו את חדרי מתחת למיטה, מעל הארון, ובכל מקום מדי שנה בשנה בחג הסוכות. אורחים רבים הגיעו מרחבי הארץ לחג או לשבת, וישנו על הרצפה. אמא בישלה ואפתה כמויות של אוכל, בעידן טרום הקייטרינג. בביתנו דיברו 3 שפות: אתי – עברית, עם הסבתא – ערבית, ואיטלקית כדי שלא אבין. בהגיעי לכיתה ט' אמי עברה ניתוח קשה עקב גידול ממאיר, וכתוצאה מכך לדאבוני נאלצתי לעזוב את התיכון ולעזור בפרנסת המשפחה ולטפל בצרכי המשק והבית. אך מעולם לא ויתרתי על רצוני לחזור לספסל הלימודים. את הבגרויות השלמתי עם לידת ילדי. אמי זכתה לעוד 17 שנות חיים, זכתה לראות 5 נכדים. היא נפטרה בגיל 74. לצערי הרב, אבי היקר

מרגלית דיטור

"בכל עת יהיו בגדיך לבנים" (קהלת ט', ח')

רק לדמיין באיזה מצב הגיעו חיתולי הבד אחרי שבת! ואחרי יומיים חג! המכונה הכילה 25 ק"ג והפיקה תוצאות מעולות. המים שנכנסו למכונה היו "מים רכים" שעברו תהליך של הוצאת אבנית. חיתולי בד, מגבות ולבנים כובסו ב-90 מעלות. איכות המים, הטמפרטורות הגבוהות, חומרי הכביסה היעודיים והייבוש במכונה הניבו כביסה רכה, נקיה ואיכותית. המכבסה הייתה ממוקמת במבנה שהיום משמש את המחסן של המרכולית, ובמקום המרכולית היה מחסן הבגדים.

בשנים הראשונות של הקיבוץ לא הייתה מכבסה בראש צורים ואת הכביסה היו מכבסים בכפר עציון. אני עבדתי שם במכבסה, יום יום הסיעו אותי לכפר עציון עם הכביסה המלוכלכת ארוזה בשקי ברזנט גדולים ובסוף יום העבודה חזרתי עם שקים של כביסה נקיה.

לימים נקנתה גם לראש צורים מכונת כביסה ומכונת ייבוש ובמשך יותר מעשור כיבסתי את "הכביסה המלוכלכת" של כל הילדים והמבוגרים בקיבוץ. וכן, זה היה לפני עידן הטיטולים. חיתולי בד!!!! אפשר

"העונה הנוערת" במכבסה הייתה בין פורים לפסח. מה לא הגיע למכבסה בימים אלו?! מעילים, שטיחים, שמיכות, וילונות, ילקוטים, וכל דבר שעולה לכם בדמיון שאפשר להכניס למכונה גדולה. יכולתי לספר לכם מי החרוצים שהתחילו לנקות לפסח, ומי יגיע בערב פסח עם פריטים "דחופים". מהמכבסה עברו הבגדים למחסן הבגדים שם עברו קיפול וגיהוץ, וגם בדיקה שלא נשר כפתור, שלא נפרס תפר, שלא נפרמה מכפלת. במידה והיה צורך הבגד היה עובר תיקון. לכל משפחה היה מספר שהיה מוטבע על הבגד בעזרת מכונה מיוחדת, ולכל מספר היה תא שבו הונחו הבגדים ומשם נאספו על ידי הבעלים. כך כל אחד מסר כביסה מלוכלכת וקיבל נקייה ומגוהצת, זאת בהנחה שלא היו טעויות

בחלוקה ולא נשרו מספרים. המכבסה הייתה מקור לא אכזב למידע, מי שבא "לזרוק כביסה" בבגדי א', כלומר היום הוא לא עובד, כנראה נוסע לאן שהוא. מי קנה בגד חדש ומגיע "לסמן" אותו. מי מסודר וקפדן, זורק כביסה ואוסף אותה יום יום. ומי פחות מסודר, מגיע עם הררי כביסה פעם בשבוע והתא שלו עולה על גדותיו כתוצאה מכך. לי ולעובדות המחסן (מה לעשות, כולן היו נשים), כל המספרים היו מוכרים וידענו למי שייך כל בגד וכל פריט. לימים כאשר התחילה ההפרטה והכביסה נשקלה והחברים שילמו לפי משקלה, התחילו כולם לקנות מכונות כביסה לבתים ואחרי זמן מה נסגרה המכבסה לחלוטין.

מה הקשר בין דן ומרגלית דיטור, אלעד ובתאל דיטור, שמוליק וחנה דרורי, אפרת ואביעד קניגסברג, ידן ונעמה דיטור, כהתיה ויעקב דרורי-רנבאום?

דן ומרגלית הם ההורים של אלעד והדודים של ידן. חנה ושמוליק הם ההורים של אפרת, נעמה ויעקב.

רחלי אבלמן

מתכון מאת ורד קייפי לכבוד הסתיו המתקרב:

מלאווה אפוי במילוי סלט טונה ביתי

המצרכים:

חבילת מלאווה קפוא 6 יחידות.

2 קופסאות טונה מסוננות.

עגבניה חתוכה לריבועים.

1 בצל קצוץ.

כמה שיני שום.

כף גדושה רסק עגבניות.

כשתי כפות טבעות זיתים.

תבלינים – מלח, פפריקה ומעט פלפל שחור.

אופן ההכנה:

מוציאים את המלאווה מהקפאה תוך כדי הכנת הטונה. מצד אחד הוא צריך להפשיר כדי שנוכל למלא

אותו, מצד שני אם הוא יפשיר מדי יהיה בלתי אפשרי לעבוד אתו. מטגנים במחבת בצל, מוסיפים שיני שום וטונה. מערבבים ומוסיפים עגבניות ורסק עגבניות. מתבלים, מערבבים ומבשלים כחמש דקות עד שהמילוי אכיל, כלומר שלא מרגישים את טעם רסק העגבניות ומוסיפים את טבעות הזיתים. מניחים בכל עיגול מלאווה כף גדושה של מילוי בערך במרכז העיגול, וסוגרים לצורת חצי ירח. מהדקים היטב את השוליים. מניחים בתבנית על נייר פרגמנט. אופים בחום של 180 מעלות, כחצי שעה לפחות עד שהמלאווה תופח. מצוין בתור מנה לסעודה שלישית/שבירת צום או סתם ארוחת ערב מושקעת. בתאבון!

חוזרים לביה"ס

לקראת פתיחת שנת הלימודים, ביקשנו מילדים בגילאי א' עד ח' לספר לנו על בית הספר שלהם. תודה לילדים שהשקיעו מזמנם ואפשרו לנו להכיר במקצת את בית ספרם.

מה את הכי לא אוהבת בביה"ס שלך? שכוועים על ילדים.

למה בביה"ס את מתגעגעת בזמן החופש? למורות שלימדו אותי במשך השנה.

פינה בביה"ס שאת אוהבת: את חדר המורים. מורה שאת מעריכה: את המורה המחנכת שלי, אפרת. פעילות שהייתה כיפית במיוחד: בוקר כיתה אצל חברה שלי.

מה עוד את רוצה לספר על ביה"ס? ביה"ס מעניק פתרונות אישיים לכל ילד וילד.

מה את מאחלת לכל הילדים לשנה הבאה? שיהיה להם כיף ושהם יצליחו בלימודים!

נגה שפירא

בי"ס שירת חנן

עולה לכיתה: ג'.

אילו כיתות יש בביה"ס וכמה כיתות בכל שכבה? א', ב' – 7 כיתות. ג – 9 כיתות.

מה מיוחד את ביה"ס שלך? שיש כיתה נבחרת שזו כיתה רגילה + כיתה קטנה.

מה את הכי אוהבת בביה"ס שלך? את שיעור אומנות.

מה את לא אוהבת בביה"ס שלך? שהוא מתחיל מוקדם (ב-7:30).

למה בביה"ס את מתגעגעת בזמן החופש? לשום דבר. בכל זאת חופש זה חופש ☺

פינה בביה"ס שאת אוהבת: את חדר המחול. מורה שאת מעריכה: את היועצת, ציפי ידידיה.

פעילות שהייתה כיפית במיוחד: פעילות היצירה עם לביאה בנושא תפילה שבה כל ילדה בבית הספר ציירה את התפילה שלה על אריח, ואחר כך לביאה תלתה את כל האריחים ביחד ויצא השיר "עלה למעלה עלה". ממש יפה. מוזמנים לבוא לראות.

מה עוד את רוצה לספר על ביה"ס? הצוות של בית הספר דואג לכל אחת ואחת מהתלמידות ונותן לה את מה שהיא צריכה (לאו דווקא בלימודים).

מה את מאחלת לכל הילדים לשנה הבאה? שיאהבו את המורים שלהם, שיצליחו בלימודים ושיהיה להם כיף!!!!

שיר פרנקנבורג

בי"ס חן נריה

עולה לכיתה: ה'.

אילו כיתות יש בביה"ס וכמה בכל שכבה? בביה"ס יש בנות מכיתה ד' עד כיתה ח'. בכל שכבה יש מספר שונה של

כיתות (בין 3 ל-5 כיתות בשכבה).

מה מיוחד את ביה"ס שלך? שחוץ מהלימודים יש לנו המון פעילויות כיפיות ויצירות - כל שנה על נושא אחר. מה את הכי אוהבת בביה"ס שלך? את ההפסקה הרוקדת שיש פעם בשבוע. הפסקה רוקדת היא הפסקה שבה שמים שירים וכל הבנות בבית הספר באות לרקוד ברחבה.

תכלת אהרונוף

**ביה"ס אורות
עציון גוש עציון**

**עולה לכיתה: ד'.
אילו כיתות יש
בביה"ס וכמה
כיתות בכל שכבה?
בית הספר אורות**

עציון הוא בית ספר צומח, ולכן יהיו בו בשנה הבאה כיתות א'-ד' ובכל שכבה יהיו בין 4-6 כיתות – בנים ובנות בנפרד מכיתה א'.

מה מייחד את ביה"ס שלך? שיטת הלימוד שבכל יום בשיעור תורה משננים את הפסוקים בטעמים, וחוץ מזה גם הקשר המיוחד בין המורים והתלמידים- האהבה, החברות והשמחה בין כולם.

מה את הכי אוהבת בביה"ס שלך? את חוג החלילית שהיה לי השנה.

מה את לא אוהבת בביה"ס שלך? את הוירוס שעבר בכיתה מבית לבת...

למה בביה"ס את מתגעגעת בזמן החופש? לחברות, למורות, ולכיתה שלי.

פינה בביה"ס שאת אוהבת: חדר השקט בכיתה שלי ששם שיחקנו בהפסקות.

מורה שאת מעריכה: המורה רבקה חדד מכרמי צור (המורה שלימדה אותי בכיתות א'-ב').

פעילות שהייתה כיפית במיוחד: יום התחפושות... **מה עוד את רוצה לספר על ביה"ס?** בשנה הבאה נמשיך להיות בראש צורים עד בערך חודש כסלו, ואז נעבור לנווה דניאל ששם יהיו שני בנינים צמודים, אחד לבנות ואחד לבנים.

מה את מאחלת לכל הילדים לשנה הבאה? שתהיה להם שנה מתוקה, שיצליחו בלימודים ושיהיה להם כיף ללמוד וכיף בבית הספר כמו שלי כיף...

הוא יוצא זכאי או מקבל עונש כמו פיצוי, הרחקה (שאסור להתקרב למשהו או למישהו), השעיה וכו'. אם הנתבע טוען שהוא לא עשה כלום מביאים עדים או את התובע. אני לא אוהבת את זה כי זה משעמם להיות בתורנות וזה"פ (כל ילד חייב לשרת בזה"פ פעם בשנה. ויש גם אנשי צוות בזה"פ) וגם זה לא נעים להתבצע. למרות זאת הוזה"פ הוא יעיל וזה מאפשר לפתור בעיות ללא אלימות.

למה בביה"ס את מתגעגעת בזמן החופש? הכול חוץ מהוזה"פ.

פינה בביה"ס שאת אוהבת: הספרייה.

מורה שאת מעריכה: את כל אנשי הצוות בביה"ס (הם לא נקראים מורים).

פעילות שהייתה כיפית במיוחד: קרמיקה.

מה עוד את רוצה לספר על ביה"ס? ביה"ס הזה מיוחד ואני ממליצה לעוד ילדים לבוא אליו. כשאסיים את ביה"ס אדע לבחור נכון במשהו שאני טובה בו כי יהיה לי כבר נסיון רב בבחירה.

מה את מאחלת לכל הילדים לשנה הבאה? בהצלחה.

אורי דיטור

**ביה"ס הדמוקרטי
סאדברי ירושלים**

**עולה לכיתה: ו'.
אילו כיתות יש
בביה"ס וכמה כיתות
בכל שכבה? אין כיתות
בביה"ס. סה"כ יש 150**

ילדים בביה"ס מגיל 5 עד 18.

מה מייחד את ביה"ס שלך? החופש. כל אחד יכול לעשות מה שהוא בוחר. כל דבר שילד בוחר לעשות נחשב למידה.

מה את הכי אוהבת בביה"ס שלך? לשחק וליצור בקרמיקה.

מה את לא אוהבת בביה"ס שלך? וזה"פ (ועדת זכויות הפרט). זה כמו בית משפט. אם מישוהו מציק לך אתה תובע אותו ואז קוראים לו לזה"פ. במשפט

אור סלע חינוך ביתי

עולה לכיתה: ג'.

מה מייחד את ביה"ס שלך? שהוא בבית.
מה את הכי אוהבת בביה"ס שלך? שלא חייבים ללמוד.

מה את לא אוהבת בביה"ס שלך? הכול אני אוהבת.

למה בביה"ס את מתגעגעת בזמן החופש? אני לא מתגעגעת לכולם כי תמיד יש לי חופש.

פינה בביה"ס שאת אוהבת: אני הכי אוהבת את חוות הסוסים בגבעות (המוטו של החינוך הביתי: "העולם הוא הכיתה שלי והחיים הם תכנית הלימודים").
מורה שאת מעריכה: אמא.
פעילות שהייתה כיפית במיוחד: שהתחלתי ללמוד חשבון.
מה עוד את רוצה לספר על ביה"ס? שזה כיף וזה לא ממש מרגיש כמו ביה"ס.
מה את מאחלת לכל הילדים לשנה הבאה? שיהיו להם הרבה חברים ומורים טובים.

אלדד שוימר בי"ס ראשית

עולה לכיתה: ו'.

אילו כיתות יש בביה"ס וכמה כיתות בכל שכבה? אי-ב' – ארבע כיתות בכל שכבה, ג' – ח' – שתי כיתות בכל שכבה.
מה מייחד את ביה"ס שלך?

שילוב ילדי חינוך מיוחד: בכל כיתה יש כמה ילדים עם צרכים מיוחדים והם לומדים ביחד עם הכיתה.
מה אתה הכי אוהב בביה"ס שלך? את בית השוקולד (סוג של מסעדה שמפעילים ילדי החינוך המיוחד והילדים מוזמנים לקנות מאכלים).

מה אתה לא אוהב בביה"ס שלך? שהוא עבר מראש צורים לגבעה הצהובה.
למה בביה"ס אתה מתגעגע בזמן החופש? לחברים שהיו איתי בכיתה.
פינה בביה"ס שאתה אוהב: את פינת החי והחורשה.
מורה שאתה מעריך: את המחנך שלי, בגלל שהוא עוזר לכל מיני תלמידים שקשה להם.
פעילות שהייתה כיפית במיוחד: הטיול השנתי. טיול של יומיים כולל שינה. הטיול היה לנגב וישנו בחאן מרחבעם.
מה עוד אתה רוצה לספר על ביה"ס? יש שיעורים וחוגים כמו למשל סיתות באבן, מרכזי עבודה שבהם מכינים פינות ישיבה מגלגלים ישנים, ונגרות.
מה אתה מאחל לכל הילדים לשנה הבאה? שיצליחו בלימודים.

מה אתה לא אוהב בביה"ס שלך? את השירותים...
למה בביה"ס אתה מתגעגע בזמן החופש? לחברים שלי מיישובים אחרים.
פינה בביה"ס שאתה אוהב: חדר מחשבים.
מורה שאתה מעריך: גיל אברהם המחנך שלי. מצד אחד הוא תובעני בלימודים, אך מצד שני הוא אכפתי ומעורה עם התלמידים.
פעילות שהייתה כיפית במיוחד: הטיול השנתי של כיתה ז', שלושה ימים מושקעים וכיפיים.
מה אתה מאחל לכל הילדים לשנה הבאה? בהצלחה.

נריה אמסילי

ביה"ס ממ"ד כרמי יהודה

עולה לכיתה: ח'.

אילו כיתות יש בביה"ס וכמה כיתות בכל שכבה? בביה"ס יש בנים מכתות ד'-ח', בין 4 ל-7 כיתות בכל שכבה.
מה אתה הכי אוהב בביה"ס שלך? את ההפסקות והחברים.

ביקשנו ממשפחות בראש צורים לענות בקלילות על כמה שאלות היכרות, והתוצאה לפניכם.

משפחת ארבל

היא

הוא

אסנת לבית כהן גדלה
בקטמון בירושלים.
משבט החלוץ בסניף
מרכז.
עובדת כמרפאה בעיסוק
בבית חולים אלון.

יואב גדל בגבעת
המבטר
בירושלים.
משבט ידידיה
בסניף שנר"א.
עובד ברשות
לשירות לאומי
אזרחי.

ילדים זה שמחה

נועה (י"ב), אורי (ט'), רננה (ז'), יובל (ב') ואמיתי גן טללים.

אני אוהב:

עוגות גבינה

שוקולד

גרנו בעבר:

בירושלים

מיקום ביישוב:

אמצע ה-32 ליד האוטו הצהוב

1. אם היה לכם כוח על – מה הוא היה? ולמה?
היינו מצליחים להימנע מההרגל המגונה
לנסוע למרכולית באוטו במקום ללכת
ברגל.
2. מה חלמתם להיות כשתהיו גדולים? מה
אתם עושים עכשיו?
חלמנו להיות קיבוצניקים... עדיין
מתלבטים...
3. מה היה הגורם המרכזי להחלטה לגור בר"צ?
באנו לביקור אצל נורית וחיים ראם (נורית היא
אחות של יואב למי שעוד לא יודע...) וראינו כי
טוב. חיבור נוסף לראש צורים – יואב למד בתיכון
בנווה שמואל ועבד במפעל הפנסים בראש צורים
שנה שלמה בכל יום שישי. עד היום הוא מתגעגע
לחביתות שהיו בארוחת הבוקר בחדר האוכל...
4. מה המקום האהוב עליכם בראש צורים?
הטיול הקבוע עם הילדים לרפת.

5. יומן ממוחשב או יומן נייר? **ברור שממוחשב.**
6. ספר או סרט? **סרט – רצוי בקולנוע.**
7. קרוז באוניית פאר או טרק באלפים? **אין כמו הסיבוב ברגל בראש צורים.**
8. סטייק או לזניה? **יואב – סטייק. אסנת – לזניה (בהתאם לחלוקה המקובלת).**
9. מה עדיף למצוא בבית, ג'וקים או עכברים? **עדיין בשלב ההתמודדות עם הנמלים והזבובים.**
10. דבר שלא הייתם רוצים שאנשי ראש צורים ידעו ... **למרות האווירה הספורטיבית שמסביבנו אנחנו עדיין מעדיפים הליכה על ריצה.**

משפחת הרשברג

היא

הוא

עדינה לבית סלם, בת 59. גדלה בקינגסטון פנסילבניה, ארה"ב. עובד בבית. **אוהבת:** משפחתי, תינוקות, שבת, ריקודי עם, זומבה עם חפצי, כתיבה ותפירה.

אברהם המכונה אבי, בן 61. גדל בניו יורק, ארה"ב. עובד בירושלים. **אוהב:** אשתי, משפחתי, לטייל וללמוד.

ילדים זה שמחה

נועם חיים (31), צביה ברכה (29), נפתלי יהודה (27), נתנאל (25), דבורה אליענה (22), אליהו ישעיה (20) וישראל מאיר (17).

גרים ביישוב
ליד משפחת שניר

גרנו בעבר
במרכז ירושלים ובהר נוף

1. איזו מתנה לא הייתם רוצים לקבל? **כסף מזויף.**
2. אילו הייתם בונים את בית חלומותיכם, באיזה חדר הייתם משקיעים את עיקר מחשבותיכם? **ספרייה/מטבח.**
3. מה החפץ הכי חשוב בבית שלכם? **מזוזות.**
4. דמות אתה הייתם רוצים לעשות חברותא? **תלמיד חכם עם הרבה סבלנות/ הרבנית ימימה מזרחי.**

הסרט שהורכב ממצלמות אבטחה

שהבמאים מבקשים להעביר. למרות שמצלמות האבטחה צילמו ללא תודעה של מסר מסוים, וגם שאר הסרט מורכב מראיונות עם עדים שזה לכאורה הכי אינפורמטיבי שיש, מכל מקום הבחירות שהבמאים עושים בבחירת הדמויות, בעריכה של הראיונות, בשאלות המכוונות שלא כולן נשאלו אחרי העריכה, כל אלה מגיעים, ללא ספק, מתוך כוונת מכוון. לשם דוגמה, הבחירה למעט את מקומו של החייל שנורה על ידי המחבל, היא החלטה מנומקת מבחינה דרמטית כי זה עלול היה להחליש את התמונה הרגשית ביחס לפורעים שפוגעים באריתראי הפצוע, מהו הפער הרגשי בין הידיעה שלנו על כך שנהרג חייל בפיגוע לבין התנועה הרגשית אל מול התמונות? הבמאים בוחרים שלא לצאת מתחומי הסיפור הנקודתי הזה, וזו החלטה מקצועית מנומקת. התוצאה היא שהסיפור הזה איננו מובא בתוך ההקשר הרחב, מבחינת התקופה והמצב הלאומי, שהוליד את הסיטואציה הזו. האם זהו סרט הנוקט עמדה פוליטית? זוהי שאלה שמן הסתם תהיה שנויה במחלוקת בין הצופים.

ולעניין חודש אלול המתחדש עלינו אעלה נקודה נוספת שעולה אצלי מהסרט. קרוב היום שכל תזוזה שלנו ברשות הרבים (בשלב ראשון...) תהיה מצולמת. כבר היום יש מצלמות כמעט בכל מקום. אנחנו מצולמים ביום חול ובשבת. בארץ ובחו"ל. הכול מתועד החל מגנבת רמזור בצהוב והשלכת מסטיק מחלון הרכב, וכלה במתן פרוטה לעני בקרן רחוב. עין רואה ואוזן שומעת... וכל מעשיך בקובץ נצרכים. החומרים של הסרט כבר שמורים, רק צריך לערוך אותם.

"מוות בבאר שבע" במאים טלי שמש ואסף סודרי. ניתן לצפות ביוטיוב.

האם סרט תיעודי הוא אובייקטיבי, או שתמיד מכריעה נקודת המבט של היוצר? התשובה ידועה. ניתן לבחון את העניין דרך הסרט שזכה ברוב הפרסים החשובים של פסטיבל דוק אביב 2016. סרט שהוא דוגמה ומופת לבחינת העניין הזה. מכיוון שהסרט נמצא ברשת וכל אחד יכול לצפות בו אני מציע להשתמש בו לצורך הדיון. מדובר בסרט "מוות בבאר שבע". הסרט עשוי בכלים הקולנועיים בדרך היותר אובייקטיבית שאפשר לביים, לכאורה. רוב הסרט מורכב מחומרים הלקוחים ממצלמות האבטחה של התחנה המרכזית בבאר שבע. כולנו זוכרים את האירוע הטרגי שבו מחבל יורה למוות בחייל, ואז המאבטח מזהה בטעות עובד זר אריתראי כמחבל ויורה בו ופוצע אותו, מה שמביא אנשים בתחנה המרכזית לבצע בו לינץ' עד מותו. הבמאים משתמשים בצילומים של מצלמות האבטחה וראיונות עם אנשים שנכחו במקום, ותו לא. זהו סרט קשה לצפייה, הבמאים לא חסכו מהצופה את המראות של אנשים בזמן פיגוע ומיד לאחריו דרך מצלמות האבטחה המכוונות אל אריתראי חסר אוניס שחוטף התעללות קשה. אנחנו כצופים כבר יודעים שהוא חף מפשע. בשמו של הסרט "מוות בבאר שבע" כבר מונחת רמיזה לכך שמשוהו מת בנו, כחברה שנמצאת תחת ענן של מלחמה ופיגועים.

הסרט גם מציף אצל הצופה את השאלה מה היית אתה עושה במקרה כזה? הדברים מתחדדים לאור הסערה הציבורית סביב פרשת החייל היורה בחברון. כאמור הביטוי סרט אובייקטיבי הוא אוקסימורון (דבר והיפוכו). ההחלטה לעשות את הסרט הזה ולהתמקד במקרה הזה מתוך כל שלל הפיגועים, ההחלטה המקצועית – מה מראים ומה לא מראים (הרי אי אפשר להראות הכול) – וההחלטות על המשקל שנותנים לדברים, כל אלה הן החלטות מכוונות מטרה למסרים

לפיצוץ עז בו נהרגו 13 מהלוחמים כולל מפקד הפעולה, נחמיה שיין. לוחם נוסף, יחיעם וייץ, נהרג מהירי עצמו ועל שמו קרוי קיבוץ יחיעם. עם בוקר נאספו שרידי הגופות והובאו לקבורה בחיפה, ירושלים ומצובה, ובשנת 1968 הועברו רוב השרידים אל קבר אחים שהפך לאתר ההנצחה וסביבו נמצאות המצבות לזכר הלוחמים שנפלו בקרב.

הייתי שמחה לכתוב גם על ראש הנקרה, מערת קשת ומבצר יחיעם אך כיוון שההקצאה שניתנה לי עומדת לפוג, בחרתי בכל זאת לסיים עם פנינת הגליל המערבי הלא היא נחל כזיב. נחל כזיב הוא ללא ספק המרשים בנחלי הגליל המערבי.

מוצאו בעין זקן שבהרי מירון והוא נשפך לים התיכון, במקום בו שכנה העיר הקדומה אכזיב ומכאן שמו. בתחום שמורת הטבע נובעים מספר מעיינות המזינים פלג זורם בכל ימות השנה, ולאורך גדות הנחל גדל חורש ים תיכוני עשיר הכולל אדר סורי, ער עזיל, עצי דולב, אלון מצוי, אלה ארצישראלית ואחרים, ואם יתמזל מזלכם תפגשו בדרך יחמורים. ישנן אפשרויות שונות לטייל בנחל וחלק מהמסלולים עוברים במבצר המונפורט או שישנה תצפית לעברו, ולמרות שהירידה לנחל מעט תלולה היא בהחלט שווה כל צעד!

טיול מהנה.

אמנם אצלנו בבית ליאור בדרך כלל אחראי על בחירת הטיולים והמסלולים, אבל היות ופנו אלי בתור מדריכת טיולים בדימוס, בחרתי להמליץ על נקודות חן בגליל המערבי. קודם כול כיוון שאכן התוודעתי לאזור בתקופת השירות הצבאי (עד אז מבחינתי 'צפון' הסתכם ביהודה), ובכלל מדובר באזור מגוון המציע חופי ים חוליים וסלעיים, נחלים זורמים, הרים, מערות, חורשים תיכוניים, ערים עתיקות, בעלי חיים ייחודיים, פסיפס אנושי ודתי ומה לא??? אז אם כבר החלטתם להצפין ולהגיע לקו החוף, אני מציעה לא לחלוף על פני עכו מבלי לבקר בה. עכו העתיקה טומנת בחובה תקופות היסטוריות שהותירו חותם ומבנים מרהיבים. אני באופן אישי נהנית משיטוט אקראי ברחובות אבל אם כבר הגעתם עד הלום כדאי מאוד לעבור דרך החומה המזרחית, אולמות האבירים, מוזיאון אסירי המחתרות, החמאם התורכי ונמל עכו (שימו לב כי הכניסה לחלק מהאתרים כרוכה בתשלום). בקצה הצפוני של העיר שוכנים הגנים הבהאים, המוכרים פחות מאחיהם בחיפה, אך בהחלט מייצגים בכבוד את האסתטיקה האופיינית לבהאים. אם ממשיכים צפונה לאורך החוף מגיעים לממלכת אכזיב (לא, לא נסחפתי). בגן הלאומי של אכזיב ישנו חניון יום ולילה מסודר, וכמה ק"מ דרומית לבית ספר שדה ישנה לגונה קסומה בה ניתן למצוא, מתחת לאבנים המונחות על קרקעית הים, בעלי חיים מיוחדים כמו מלפפון וארנבון ים, שושנת ים ועוד כל מיני הפתעות. מאחורי הגן הלאומי, מתחת לגשר הכביש לכיוון צפון, ישנו שביל הליכה קצר בו נמצא אתר הנצחה מטופח לזכר אסון כבד שהתרחש במסגרת פעולת "ליל הגשרים". בלילה בו ביצעו חברי הפלמ"ח שורת חבלות בגשרים שחיברו בין ישראל המנדטורית ושכנותיה, כמחאה על הגבלת ההעפלה. אמנם רוב הגשרים פוצצו כמתוכנן, אך בפשיטת הכוח שנשלח לפוצץ את גשרי א-זיב אירע אסון כבד. ככל הנראה ירי על הכוח הפושט פגע במטען החבלה שהוצמד לגשר וגרם

אלול כאן.

חודש הסליחות והרחמים.

על פי הסוד, מידתו של יעקב אבינו היא מידת הרחמים... אצל צדיק כיעקב, מגיעה מידת הרחמים אפילו עד הפכים הקטנים שבממונו. צדיק זה יודע שגם הממון, אשר הגיע אליו ביושר, משתייך אליו באמת. הרכוש שבידי האדם גם הוא כביכול "חלק" ממנו... על כן אין יעקב מוותר גם על פכים קטנים. כשם שאינו רוצה ואינו יכול לוותר על עצמו, כך אינו מוותר על כל השייך לומר (הרב יצחק שפירא).

יעקב אבינו מלמד אותנו שהרכוש והחפצים שלנו, הם לא רק "שלנו", אלא הם "חלק" מאתנו.

חודש אלול מביא אתו רוח של התבוננות, חשבון נפש ורצון לתיקון של מעשינו, ואולי אף של החפצים שברשותנו.

אני יכול לתקן כל תיקוני הדברים שנתקלקלו, כי מלאכה שלמה אני יכול רק תיקוני הדברים שנתקלקלו, ואני יוצא בבוקר ואני מתקן איזה דברים... (ר' נחמן מברסלב, מעשה מבטחון).

יש לי כל מיני דברים שמחכים.

מחכים לתיקון.

מחכים שאתפור להם את הכפתור שנפל, מחכים שאקנה את החלק הקטן שנשבר, מחכים שאדביק מחדש את הכריכה, מחכים שאקנה את הברגים המתאימים ואחזק את החיבורים, מחכים שאתלה אותם מחדש לאחר שנפלו.

לתקן (repair) – להימנע מהפיכת מוצר לפסולת – ללמוד מלאכות בסיסיות של תיקון ושיפוץ, במקום להשליך דברים לפח. ניתן גם להיעזר בבעל מקצוע.

יש כנראה סיבה לכך שהדברים מחכים. ומחכים.

האם זהו חוסר הזמן? חוסר הכדאיות? חוסר היכולת?

ציונה טבול

האם לא יותר קל ופשוט להתחדש במוצר חדש?

"לב טהור ברא לי א-לקים, ורוח נכון חדש בקרבי"
(תהילים נא, יב).

רבים מאתנו אוהבים להתחדש. לצאת ולקנות חפץ חדש שישמח אותנו. אך אולי נוכל לחשוב על דרכים נוספות להתחדש, לאהוב מחדש את החפצים שברשותנו, לשדרג אותם, לתקן אותם, להפוך אותם לרלוונטיים אלינו כרגע. בחומר, כמו גם ברוח, לעיתים העבודה שצריכה להיעשות היא דווקא לפני. לפני שנודקק להגיע למצב של תיקון.

פשטות מרצון כוללת גם השגת מידע וידע על סוגי מוצרים שמחזיקים זמן רב יותר ומידע על איכות המוצרים כדי להימנע מצריכה של מוצרים זולים המתקלקלים לאחר זמן קצר או של קנייה מיותרת של מוצרים שאינם מספקים את הדרישות ויש להחליף אותם... פשטות מרצון של מוצרים כוללת גם תחזוקה נאותה של מוצרים כדי שישמרו על איכות לאורך זמן – לדוגמה שמירה מפני אבק, לחות, שמירה על ניקיון, שימון צירים וכדומה. איפסון ותחזוקה נכונה של מוצרים יכולה להקטין את הצורך בשיפוץ ותיקונים יקרים (אקו-ויקי).

לפני כמה ימים הוצאנו את השלוקר ששכב בארון כבר זמן רב ללא שימוש מפני שהוא נזל. נסענו לריקושט ושם החליפו לנו את הפיה (תמורת תשלום כמובן). השלוקר חזר לשמש אותנו בצורה תקינה, וההרגשה הייתה נפלאה.

אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן (ליקוטי מוהר"ן, תנינא קי"ב).

משפחת ראש צורים היקרה –

תודה על שנה בה נתתם לי להרגיש בבית,
על ההזמנות לארוחות שבת, החיוכים וההתענינות ברחוב):
על הפרגון והביקורת...

על האמון בי במשך כל השנה גם כשעשיתי טעויות.
תודה מיוחדת – לדפי קרמר על הליווי בתחילת דרכי,

לוועדת חינוך ובראשה ליהודה גייסון,

לשירה שינדלר על הליווי המסור במשך השנה,

למשפחת שינדלר שהיו לי לבית.

לאביטל, אלקנה, יעקב לנצר, אפרת קניסברג ורחלי אבלמן

שעזרו לי בסבלנות בכל מה שהייתי צריכה מבחינה טכנית.

לכל אלו שהעבירו פעולת חב"ב השנה.

לכל מי שעזר לי במשך השנה, אם זה ביעוץ או כביסה או בכל דבר אחר.

למדריכים השפיעים שאין עליהם בעולם!

וכמובן לחניכים המקסימים על כל השנה המדהימה הזאת שזכיתי להיות בה חלק מכם.

בהערכה רבה!

נחמה, קומונרית תשע"ו.

* בשם כל בנות השירות, אני רוצה להודות למוריה יסלזון שלקחה אותנו תחת חסותה ודאגה לנו.

סניף ר"צ – אז מה היה לנו השנה!?

חשוון:

חודש ארגון!

שיקום גינה

קהילתית,

ערב גיבוש

סניפי ועוד...

תשרי: פלאשמוב, מסע סוכות.

כסלו:

מסיבת חנוכה,

יום כיף

וחמשוש צוות

בקשת.

טבת: טקס עשרה בטבת
עם הרב ורדי.

שבט: נטיעות בשילה הקדומה,
מסע הלי"ה.

אדר: אריזת משלוחים
לחיילים, הרקדה סניפית,
ביריה...

ניסן:
מסע פסח
בגליל!!
התנדבות
בעמותת
תכלית.

אייר: ערב סיפור על
הדרך, פעילות ליום
ירושלים.

תמוז: שבת אירוח, חפש
ת'מדריך, שבוע תורה ועבודה.

סיוון: שבתנועה, פתיחת קיץ בלונה פארק.

אב: מחנות קיץ, פויקה סניפי.